

РОЗВИТОК БУДІВЕЛЬНО-КОНСТРУКТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ В ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ LEGO-ТЕХНОЛОГІЙ

*Віра Будішевська, здобувач першого (бакалаврського) рівня вищої освіти
Оксана Сорочинська, канд. педагогічних наук, доцент
Житомирський державний університет імені Івана Франка*

Актуальність дослідження. Використання Lego-технологій у навчанні дітей старшого дошкільного віку виявляється не лише засобом зацікавлення, але й ефективним інструментом для комплексного розвитку різних аспектів їхньої особистості. Застосування Lego-технологій у дошкільній освіті відкриває нові перспективи для педагогічної практики, дозволяючи вихователям створювати цікаві та ефективні методи навчання, сприяючи при цьому розвитку креативності, дрібної моторики, просторового мислення та соціальних навичок у дітей старшого дошкільного віку.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Розвиток будівельно-конструктивної діяльності в дітей дошкільного віку був предметом значної кількості науковців. Зокрема, дослідження К.Л. Крутій спрямоване на формування культури інженерного мислення через STREAM-освіту, Е. Алієва вивчала використання Lego-конструювання на розвивальних заняттях для дітей дошкільного віку, У працях С. Безпалої, М. Губко акцентується увагу на розвитку конструкційних здібностей дітей через використання конструкторів Lego Education.

Метою статті є обґрунтування та розкриття методичних аспектів розвитку будівельно-конструктивних умінь у дітей старшого дошкільного віку засобами Lego-технологій.

Виклад основного матеріалу. Однією із сучасних технологій, що знаходить широке застосування в навчально-виховному процесі, є використання Lego-технологій, зокрема конструктивно-ігрового засобу Lego Duplo. Великий спектр можливостей цього ігрового інструменту робить його унікальним засобом розвитку дітей дошкільного віку. Вивчення його впливу на дошкільників вказує на можливість досягнення стійких позитивних результатів у процесі навчання та виховання.

Застосування конструкторів Lego, зокрема Lego Duplo, є чудовим засобом для комплексного розвитку дошкільників, інтегруючи різноманітні аспекти їх діяльності та сприяючи логіко-математичному, мовленнєвому та естетичному розвитку. Ці конструктори, завдяки своїм технічним та естетичним характеристикам, дозволяють дітям творити та розвивати свій потенціал у веселій та вдосконалюючій грі.

Конструктор Lego визнається найдоступнішою та найпоширенішою розвиваючою грою, яка сприяє розвитку фантазії, логіки та навичок розрізнення форм, розмірів і кольорів у дітей. Заохочуючи індивідуальність та творчість, конструктор виступає як важливий чинник формування впевненості та успішності у дітей, що може користуватися популярністю в майбутньому. Також варто зазначити, що гра з конструктором не втрачає своєї важливості поряд із іншими видами творчості, такими як малювання фарбами чи ліплення з пластиліну, і сприяє формуванню певних якостей особистості, які стануть корисними при навчанні в школі.

Термін «конструювання» визначає розташування різних предметів, частин і

елементів один відносно одного. У висловлюванні Н. Торгової, «дитяче конструювання» включає в себе різноманітні споруди, виготовлення виробів та іграшок із різних матеріалів, таких як папір, картон, дерево та інші. Це вид діяльності, який схожий на образотворчу роботу, і гра в ньому відтворює навколишню реальність. Споруди та вироби, створені дітьми дошкільного віку, мають практичне застосування (споруди для гри, вироби для прикрашання ялинки, подарунки для мами тощо) та повинні відповідати своєму призначенню.

З іншого боку, конструктивна діяльність є практичною роботою, спрямованою на створення конкретного продукту, який відповідає його функціональному призначенню. Будь-яка практична діяльність підвищує активність та мотивацію дітей старшого дошкільного віку до виконання будь-яких завдань.

У дослідженнях О. Усової наголошується, що активність дітей на заняттях є ключовою умовою ефективного розвитку. Згідно її погляду, для підвищення активності дітей важливо зробити освітній процес у закладі дошкільної освіти привабливим, а конструктивна ігрова діяльність сприяє цій привабливості. К. Ушинський стверджував, що гра для дитини – це дійсність, яка набагато цікавіша, ніж те, що її оточує, оскільки вона зрозуміла та є частиною власного творіння. Гра відкриває для дитини шлях до активної діяльності. Концепція дошкільного виховання підкреслює, що завдання на безперервний інтелектуальний розвиток дітей старшого дошкільного віку має здійснюватися в контексті ігрової діяльності.

Робота з інтелектуальним розвитком дітей старшого дошкільного віку за допомогою Lego-технології включає в себе розумові та практичні дії, які розпочинаються з визначення мети діяльності. Мета має формуватися в процесі розумової діяльності дітей і базується на постійному порівнянні, аналізі та синтезі їхнього досвіду. За допомогою Lego-технології діти можуть відтворювати реальні об'єкти чи їх схематичні зображення, навчаючись наслідувати дійсні предмети чи їх візуальне відображення на малюнках чи фотографіях. Формування уявлень про предмет вимагає від дітей проведення системи складних дій, зокрема обстеження якостей об'єкта, таких як пропорції та просторове положення.

У контексті Lego-технології важливими є специфічні характеристики предмета та його частин, такі як стійкість, рівновага, довжина тощо. Коли діти старшого дошкільного віку використовують Lego, вони створюють конструкції, спираючись лише на зовнішній вигляд предмета, враховуючи його конкретні якості. При цьому вибір або пошук можуть спочатку відбуватися у розумовій сфері, а потім реалізовуватися через практичні експерименти. Робота з Lego включає конструювання «за певними умовами», де діти старшого дошкільного віку не просто зображують предмет, але створюють його, враховуючи вимоги, яким повинен відповідати об'єкт. Також важливо враховувати, що конструктивний задум формується дітьми на основі вимог до функціонального значення об'єкта, і при цьому діти самі визначають, яким чином його конструювати. Діти старшого дошкільного віку, дотримуючись вказівок вихователів, розробляють свій власний підхід до конструювання.

Важливим етапом є використання деталей Lego для знаходження оригінальних методів конструювання. Перед тим, як представити Lego матеріал дітям старшого дошкільного віку, вихователь самостійно ознайомлюється з методичними вказівками для відтворення певного об'єкта. При цьому важливо

чітко пояснювати дітям, які етапи вони виконують самостійно, а які вони роблять разом із вихователем. Окрім того, використання Lego-наборів вводиться поступово, дозволяючи дітям старшого дошкільного віку освоювати їх поетапно. Після вивчення під керівництвом вихователя, діти використовують здобуті навички у власній діяльності. Навчання дітей старшого дошкільного віку правильно називати елементи Lego вимагає попереднього вивчення їх вихователем та поступового введення цих навичок у дії, оскільки діти часто використовують різні назви для одних і тих самих об'єктів.

Методичні аспекти конструювання та ігрової діяльності за допомогою Lego-технології передбачає: ознайомлення з назвами деталей будівельного матеріалу та їх обстеження; проведення бесіди перед початком роботи, яка розширює знання дітей та їх кругозір; створення ігрового мотиву та емоційно-насичених занять; використання художнього слова та пояснення дій і назв використаних геометричних фігур; заохочення творчості та ініціативи дітей; проведення аналізу виконаної діяльності та оцінювання її від імені героя, для якого будувалася конструкція; стимулювання уяви через придумування історій, пов'язаних зі створеним об'єктом; створення умов для збереження та удосконалення створених об'єктів протягом обмеженого часу; навчання дітей акуратному розбиранню та складанню Lego матеріалу, із закріпленням назв деталей; розташування Lego матеріалу так, щоб він був доступний дітям у будь-який час.

Кожен вихователь знаходить щось корисного для свого заняття. За допомогою конструктора Lego можна провести заняття з логіко-математичного розвитку, ознайомлення дітей із природним довкіллям та малюванням. Lego є досить чудовим помічником для вихователів. Перед тим як почати з дітьми заняття з використанням Lego, потрібно пам'ятати, що воно має проходити в спокійному середовищі і приносити дітям радість. Завдання для дітей мають бути цікавими, веселими та доступними, щоб відповідали віку дітей. Під час занять із конструктором, партнером дітей, який їх підтримує і надихає та допомагає є вихователь. Він мотивує свої дітей бути самостійними та стає прикладом для них. Упродовж року вихователь знаходиться поручі з дітьми, ставить їм цікаві запитання, захоплюється результатом та звертає увагу на помилки. Загалом між вихователем та дитиною створюється довірлива енергія, яка сприяє на формування розвитку мовлення, уміння слухати оточуючих та поважати їх думку.

Висновки. Конструктор Lego є ефективним інструментом для стимулювання творчої та будівельно-конструктивної активності в дітей старшого дошкільного віку. Його використання сприяє розвитку моторики, просторового мислення та логічного мислення у дітей, сприяючи в їхньому комплексному фізичному та психічному розвитку.

Список використаних джерел

1. STREAM-освіта, або Стежинки у Всесвіт: парціальна програма формування культури інженерного мислення / автор. колектив; наук. керівник К.Л. Крутій. К., 2017. 158 с.
2. Педан В.М. Використання LEGO-технологій, як освітнього інструменту на заняттях в ЗДО. <https://vseosvita.ua/library/vikoristanna-lego-tehnologij-ak-osvitnogo-instrumentu-na-zanattah-v-doz-477703.html>
3. Будівельно-конструктивна діяльність для дітей дошкільного віку <https://vseosvita.ua/library/budivelnno-konstruktivni-igri-dla-doskilnat-397558.html>
4. Використання Lego -технологій як освітнього інструменту на

заняттях в ЗДО <https://vseosvita.ua/library/vikoristanna-lego-tehnologij-ak-osvitnogo-instrumentu-na-zanattah-v-do-477703.html>

5. Lego-технологія – чарівні цеглинки успіху <https://osnova.com.ua/lego-tehnologiya-charivni-tseglinki-uspihu/>